

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: B1-22Csp/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1122201645
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ágnes Nagyová
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2024:1122201645.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV sudkyňou Mgr. Ágnes Nagyovou v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, Prievozská 2, Bratislava, právne zast.: Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53 255 739, Prievozská 2, Bratislava, proti žalovanej: G. U., Q.. XX.XX.XXXX, Y.K. X, U., o zaplatenie 152,30 eur s príslušenstvom,

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanej sa nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 25.02.2022 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú na povinnosť zaplatiť mu sumu 152,30 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne zo žalovanej sumy od 22.07.2021 do zaplatenia a nahradiť trovy konania.

2. Žaloba bola odôvodnená na tom skutkovom základe, že medzi právnym predchodcom žalobcu - W. U., G..Y., IČO: 00 686 930, F. Q. X, U. (ďalej len „právny predchodca žalobcu“ alebo aj „W. U., G..Y.“) a žalovanou bola dňa 18.04.2005 uzatvorená Zmluva č. XXXXXXXXXXX, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej peňažné prostriedky s tým, že podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania a podmienky pre neplnenie zmluvných povinností boli upravené v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach. Žalobca mal za to, že zmluva obsahovala všetky náležitosti zmluvy o úvere. Uviedol, že žalovaná napriek opakovaným výzvam právneho predchodcu žalobcu neplnila pohľadávku riadne a včas, čím porušila svoju povinnosť podľa zmluvy. Poukázal na to, že medzi ním a jeho právnym predchodcom bola dňa 21.07.2021 uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok, na základe ktorej právny predchodca žalobcu postúpil na žalobcu pohľadávku voči žalovanej. Zdôraznil, že žalovaná bola v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Tvrdil, že pohľadávka bola ku dňu postúpenia v sume 152,30 eur, ktorá predstavovala istinu. Z dôvodu, že sa žalovaná dostala do omeškania, si žalobca uplatnil aj úrok z omeškania odo dňa 22.07.2021 do zaplatenia, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

3. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila, zostala nečinná, a to napriek tomu, že jej žaloba bola riadne doručená oznámením o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu podľa § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

4. Žalobca dňa 25.01.2024 doručil súdu ďalšie vyjadrenie, v ktorom bližšie špecifikoval uplatnený nárok. Poukázal na to, že na základe článku VIII. zmluvy o bežnom účte bolo žalovanej poskytnuté povolené

prečerpanie účtu v zmysle Obchodných podmienok balíkov služieb s tým, že si žalovaná vybrala balík služieb W. O.. Uviedol, že výšku povoleného prečerpania schvaľoval právny predchodca žalobcu na základe mesačných kreditných obrátov na účte a výšky záväzkov. Tvrdil, že úver vo forme povoleného prečerpania je možnosť prečerpať finančné prostriedky na vlastnom účte, ktorú poskytujú banky pre svojich klientov ako doplnok k ich bežnému účtu. Dodal, že pokiaľ má klient na účte prostriedky a s peniazmi aktívne manipuluje, potom sa bude tento účet správať ako bežný bankový účet, avšak akonáhle na účte dôjde k vyčerpaniu vlastných prostriedkov, prístupní sa mu možnosť peniaze vyberať aj naďalej. Tvrdil, že všetky pohyby, ktoré klient po vyčerpaní vlastných prostriedkov na účte uskutoční, sa stávajú predmetom povoleného prečerpania kontokorentného úveru, ktoré sa môže opakovať, keďže pokiaľ dlžník predchádzajúcu pôžičku splatí, teda navýši stav svojho bežného účtu o čiastku, ktorá bola požičaná a o sumu úrokov, potom môže znovu využiť čerpanie prostriedkov do mínusu. Žalobca ďalej dodal, že jeho právny predchodca dňa 28.12.2018 vyzval žalovanú na úhradu sumy 112,88 eur, ktorá predstavovala nepovolené prečerpanie na účte. Uviedol, že podľa predmetnej výzvy mala žalovaná stanovenú lehotu 5 kalendárnych dní na plnenie, pričom po uplynutí tejto lehoty sa stal jej dlh v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka splatný. Uplatnený nárok špecifikoval tak, že na účte žalovanej boli vykonané debetné operácie v celkovej výške 5671,65 eur, kreditné operácie v sume 5519,35 eur, pričom žalovaná z poskytnutého úveru uhradila sumu v celkovej výške 5519,35 eur. Uviedol, že žalovaná suma 152,30 eur potom predstavuje rozdiel medzi debetnými operáciami na účte žalovanej a jej kreditnými operáciami. Žalobca mal za to, že jeho právny predchodca dodržal všetky podmienky, ktoré mu ukladá ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách. S poukazom na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR bol názoru, že podmienkami pre platné postúpenie pohľadávky je písomná výzva dlžníka na splnenie pohľadávky a nepretržité, viac než 90-dňové omeškanie dlžníka s plnením svojho záväzku po odoslaní výzvy na úhradu. Podľa názoru žalobcu boli tieto podmienky splnené, keďže žalovaná bola výzvou zo dňa 28.12.2018 vyzvaná na splnenie dlhu a následne došlo k postúpeniu pohľadávky.

5. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 297 písm. b) CSP, podľa ktorého pojednávanie v spotrebiteľských veciach nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur. Rozsudok bol verejne vyhlásený bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 219 ods. 3 CSP. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu dňa 30.01.2024, sporové strany, resp. ich zástupcovia neboli prítomní na verejnom vyhlásení rozsudku.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými do spisu žalobcom a zistil nasledovný skutkový a právny stav.

7. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.07.2021 došlo k postúpeniu pohľadávky právneho predchodcu žalobcu na postupníka - žalobcu. Z prílohy k predmetnej zmluve vyplýva, že predmetom postúpenia bola pohľadávka v sume 152,30 eur, ktorú mal právny predchodca žalobcu voči žalovanej na základe zmluvy o bežnom účte zo dňa 18.04.2005. Pohľadávka bola splatná dňa 16.02.2019.

8. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola dňa 18.04.2005 uzatvorená Zmluva o bežnom účte fyzickej osoby v Sk a poskytovaní ďalších produktov a služieb k tomuto účtu č. XXXXXXXXXXXX. Predmetom zmluvy bolo otvorenie a vedenie bežného účtu bankou pre majiteľa účtu a poskytovanie ďalších produktov a služieb v zmysle zvoleného balíka služieb. Žalovaná si zvolila balík služieb W. O. a žiadala o vydanie platobnej karty VISA Electron k tomuto účtu s denným limitom 20 000 Sk. Podľa zmluvy sa poskytnutie povoleného prečerpania na tomto účte riadilo v zmysle Obchodných podmienok balíkov služieb.

9. Podľa Obchodných podmienok balíkov služieb W. U., G..Y.. - pre fyzické osoby - k bežným účtom v SK účinných od 30.6.2003 W. U., G..Y.. poskytovala fyzickým osobám k bežným účtom v SKK aj balík služieb W. O.. V cene balíka bolo okrem iného zahrnuté aj poskytnutie povoleného prečerpania na účte, a to po splnení kritérií stanovených bankou. Podľa článku III. Obchodných podmienok bod 1, odsek 2 bolo predpokladom pre poskytnutie povoleného prečerpania na bežnom účte klienta schválenie celkového úverového rámca bankou. Podľa odseku 3 bodu 1 museli byť na poskytnutie povoleného prečerpania splnené najmä konkrétne podmienky - účet musel byť zahrnutý v balíku služieb, ktorý obsahoval produkt povolené prečerpanie, účet musel existovať minimálne 6 ucelených kalendárnych mesiacov, hodnota priemerného zostatku na účte za obdobie maximálne 12 ucelených kalendárnych mesiacov musela

dosahovať aspoň bankou stanovenú minimálnu hodnotu. Podľa odseku 4 bodu 1 bola minimálna výška úverového rámca v sume 5 000 Sk a maximálna výška v prípade balíkov služieb Tatra Classic 50 000 Sk. Podľa odseku 6 bod 1 veriteľ určil výšku celkového úverového rámca najneskôr do 6 týždňov od splnenia podmienok pre poskytnutie povoleného prečerpania, pričom podľa odseku 7 mal veriteľ právo kedykoľvek počas existencie povoleného prečerpania na účte samostatne a podľa vlastného uváženia prehodnotiť výšku úverového rámca a následne ju znížiť, zvýšiť alebo zrušiť.

10. Podľa článku II. Všeobecných obchodných podmienok W. U., G..Y., z bodu 2.5 „Nepovolené prečerpanie peňažných prostriedkov na účte“ vyplýva, že banka je oprávnená svoje pohľadávky voči klientovi zúčtovať na ľarchu jeho účtu, a to aj v prípade, ak na účte klienta nie je dostatok peňažných prostriedkov a s účtovaním na ľarchu účtu sa účet dostane do nepovoleného prečerpania, alebo v prípade, ak sa účet už v nepovolenom prečerpaní nachádza a zvýši sa tým rozsah nepovoleného prečerpania. Klient je povinný nepovolené prečerpanie na účte vyrovnať najneskôr do jedného mesiaca od vzniku nepovoleného prečerpania. Za sumu, o ktorú je účet v nepovolenom prečerpaní, má banka právo účtovať klientovi úroky z nepovoleného prečerpania stanovené bankou, a to odo dňa, kedy došlo k nepovolenému prečerpaniu. Podľa bodu 4.3, 4.3.4 písm. b) má banka právo odstúpiť od zmluvy s klientom a zrušiť účet a/alebo produkty a/alebo služby poskytované k účtu s okamžitou účinnosťou, ak na účte klienta vzniklo nepovolené prečerpanie peňažných prostriedkov bez súhlasu banky, ktoré nebolo vyrovnané do jedného mesiaca.

11. Z výzvy W. U., G..Y.. na zaplatenie zo dňa 27.12.2018 adresovanej žalovanej vyplýva, že právny predchodca žalobcu upozornil žalovanú, že ku dňu 22.12.2018 nevidovala úhradu nepovoleného prečerpania finančných prostriedkov na jej bežnom účte, a preto ju vyzval na zaplatenie dlžnej sumy 112,88 eur. Z výzvy ďalej vyplýva číslo bežného účtu XXXXXXXXXXXX a dátum vzniku prečerpania 16.11.2018. W., G..Y.. zároveň upozornila žalovanú, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy v stanovenej lehote najneskôr do 5 kalendárnych dní banka zruší rámec voliteľného prečerpania prostriedkov na účte a využije všetky zákonné prostriedky na vymożenie pohľadávky, zároveň jej môže znížiť výšku voliteľného prečerpania až na 0 eur a požiadať o splatenie voliteľného prečerpania na účte vrátane nepovoleného prečerpania.

12. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 28.7.2021 W., G..Y.. oznámila žalovanej, že peňažná pohľadávka v sume 152,30 eur vyplývajúca zo zmluvy o bežnom účte č. XXXXXXXXXXXX bola na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.7.2021 s účinnosťou ku dňu 26.7.2021 postúpená na žalobcu. Z priloženej kópie obálky W. U., a.s. vyplýva, že W. U., G..Y.. dňa 28.07.2021 doručovala listinu súdu neznámemu subjektu. Adresát bol neznámy, zásielka bola vrátená dňa 30.07.2021.

13. Z výpisu z účtu žalovanej za obdobie od 18.04.2005 do 26.07.2021 vyplýva, že od 26.11.2018 W. U., G..Y.. účtovala žalovanej sumu 1,- eur a 15,- eur za vymáhanie pohľadávky/sankciu, ako aj úroky.

14. Podľa § 708 ods. 1 Obchodného zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy o bežnom účte, zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa.

Podľa § 710 Obchodného zákonníka v znení zákona č. 432/2004 Z. z., ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

Podľa § 711 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení zákona č. 432/2004 Z. z., za vykonanie platieb je banka oprávnená požadovať úhradu nákladov s tým spojených a použiť na ich započítanie peňažné prostriedky na účte.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka v znení zákona č. 432/2004 Z. z., zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách účinného ku dňu výzvy na zaplatenie zo dňa 27.12.2018, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku

voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 879j Občianskeho zákonníka ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

Podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi, alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

Podľa § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

15. Z vykonaného dokazovania súd zistil a považoval za nesporné, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola dňa 18.04.2005 uzatvorená Zmluva o bežnom účte fyzickej osoby v Sk a poskytovaní ďalších produktov a služieb k tomuto účtu pod č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo otvorenie a vedenie bežného účtu bankou pre majiteľa účtu, teda žalovanú a poskytovanie ďalších produktov a služieb v zmysle zvoleného balíka služieb. Žalovaná si zvolila balík služieb W. O. G. žiadala tiež o vydanie platobnej karty VISA Electron k tomuto účtu s denným limitom 20 000 Sk. Podľa Obchodných podmienok balíkov služieb W. U., G..Y.. - pre fyzické osoby - k bežným účtom v SK účinných od 30.6.2003 bola v cene balíka služieb W. O. okrem iného aj poskytnutie povoleného prečerpania na účte, a to po splnení kritérií stanovených bankou. V čl. III. Obchodných podmienok balíkov služieb W. U., G..Y.. pre fyzické osoby k bežným účtom boli konkretizované podmienky, za ktorých mohlo dôjsť k získaniu služby „Povolené prečerpanie“, resp. k poskytnutiu povoleného prečerpania na bežnom účte klienta, pričom banka mala určiť výšku celkového úverového rámca najneskôr do 6 týždňov od splnenia podmienok pre poskytnutie povoleného prečerpania. Z listinných dôkazov ďalej vyplynulo, že právny predchodca žalobcu listom zo dňa 27.12.2018 vyzval žalovanú na zaplatenie sumy 112,88 eur titulom nepovoleného prečerpania, ktoré vzniklo dňa 16.11.2018 a jeho výška bola určená ku dňu 22.12.2018. Z predloženého výpisu z účtu žalovanej vyplynulo, že žalovaná bola ku dňu 19.12.2018 dlžná sumou 112,88 eur. Následne bola predmetná pohľadávka už v sume 152,30 eur postúpená z W. U., G..Y.. na žalobcu, a to na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.07.2021, ktorá skutočnosť bola žalovanej oznámená listom zo dňa 28.07.2021.

16. Súd nepovažoval žalobu za dôvodnú, a to pre neunesenie dôkazného bremena žalobcom a pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, ktorú je súd povinný skúmať ex offio. Záväzkovoprávny vzťah vytvorený medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou zároveň súd považoval za spotrebiteľský podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení s § 879j Občianskeho zákonníka, keďže žalovaná vystupovala v pozícii spotrebiteľa a právny predchodca žalobcu v pozícii dodávateľa.

17. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si takýto hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného), je imanentnou súčasťou súdneho konania (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

18. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019 „ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách upravuje podmienky, ktorých splnenie je nevyhnutné pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktorú má voči klientovi, na inú banku, alebo aj na osobu, ktorá nie je bankou. Postúpenie pohľadávky v rozpore s uvedeným ustanovením má za následok absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení podľa § 39 OZ.“ Problematika postúpenia pohľadávky z banky na tretiu osobu je riešená aj v judikáte R60/2018, podľa ktorého „ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon“.

19. S poukazom na listinný dôkaz - výzva na zaplatenie zo dňa 27.12.2018, právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy 112,88 eur, ktorú W. U., G..Y.. evidovala ako nepovolené prečerpanie finančných prostriedkov na bežnom účte žalovanej. Zároveň žalovanú upozornil, že v prípade neuhradenia dluhu v stanovenej lehote zruší jej rámec voliteľného prečerpania prostriedkov na účte. Žalobca však k žalobe nepredložil žiadny listinný dôkaz o tom, že by žalovanej bolo poskytnuté povolené prečerpanie na jej účte, t.j. že by žalovaná splnila podmienky stanovené bankou a následne by jej bola určená výška celkového úverového rámca v lehote do 6 týždňov od splnenia podmienok pre poskytnutie povoleného prečerpania. Súdu tak nie je známe, ani zrejme, či k poskytnutiu povoleného prečerpania skutočne došlo a ak áno, v akej výške úverového rámca a za akých podmienok. Samotnú zmluvu o bežnom účte nie je možné bez ďalšieho považovať aj za zmluvu o úvere, zároveň z nej nie je možné bez ďalšieho dedukovať ani schválenie celkového úverového rámca pre povolené prečerpanie v deň uzatvorenia zmluvy, a to s poukazom na čl. III. bod 1 Obchodných podmienok balíkov služieb W. U., G..Y., ktoré v bode 3 presne určujú podmienky na poskytnutie povoleného prečerpania, ako aj minimálnu dobu existencie účtu potrebnú na poskytnutie povoleného prečerpania, či v bode 7 aj lehotu, v ktorej banka určí výšku celkového úverového rámca. Zmluva o bežnom účte určuje limit peňažných prostriedkov týkajúci sa jedine vydania platobnej karty VISA Electron, nie však povoleného prečerpania. Žalobca na preukázanie dôvodnosti žaloby predložil len zmluvu o bežnom účte, obchodné podmienky, všeobecné obchodné podmienky a výzvu na zaplatenie. Z takto zisteného skutkového stavu preto vyplynulo, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal svoje tvrdenie o existencii kontokorentného úveru medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou.

20. Žalobca ďalej nepreukázal ani to, že by došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu (titulom kontokorentného úveru alebo zmluvy o bežnom účte) na základe vyššie uvedenej výzvy na zaplatenie zo dňa 27.12.2018, či zrušenie povoleného prečerpania podľa čl. III bod 1, odsek 7 Obchodných podmienok balíkov služieb W. U., G..Y.. - pre fyzické osoby - k bežným účtom v Sk. Predmetnou výzvou sa právny predchodca žalobcu domáhal zaplatenia pohľadávky vzniknutej nepovoleným prečerpaním. Nepovolené prečerpanie bolo upravené v článku II. bod 2.5 Všeobecných obchodných podmienok W. U., G..Y., z ktorého vyplýva okrem iného to, že klient je povinný nepovolené prečerpanie na účte vyrovnať najneskôr do jedného mesiaca od vzniku nepovoleného prečerpania, inak má banka právo odstúpiť od zmluvy s klientom a zrušiť účet a/alebo produkty a/alebo služby poskytované k účtu s okamžitou účinnosťou, ak na účte klienta vzniklo nepovolené prečerpanie peňažných prostriedkov bez súhlasu banky, ktoré nebolo vyrovnané do jedného mesiaca. Žalobca nepreukázal odstúpenie od zmluvy o bežnom účte.

21. Nakoniec nepreukázané zostalo aj doručenie predmetnej výzvy žalovanej alebo aspoň preukázanie, že sa takáto výzva dostala do dispozičnej sféry žalovanej, a to napriek výzve súdu adresovanej žalobcovi na vyjadrenie sa k aktívnej legitimácii a k splneniu hmotnoprávných predpokladov na postúpenie pohľadávky. Pri tzv. bankových úveroch, kde postupcom pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky, je ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách vo vzťahu k ustanoveniu § 524 Občianskeho zákonníka právnou normou *lex specialis*, ktorá sa uplatní prednostne a stanovuje zákonné podmienky platného postúpenia pohľadávky banky na tretiu osobu, ktorá nie je bankou, pričom vyžaduje ich súčasné splnenie - preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškani) a dlžníkovo následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24.04.2018). V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 z 15.12.2020 je potrebné písomnú výzvu na plnenie podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách považovať za hmotnoprávny úkon, na nastúpenie účinkov ktorého sa vzťahuje ustanovenie § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, t.j. aby vyvolalo zamýšľaný hmotnoprávny účinok, musí sa dostať do dispozičnej sféry adresáta.

22. Z povahy ustanovenia § 45 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchýlnu dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nebanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s

prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 z 15.12.2020).

23. Pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou zmluvy o úvere, zmluvy o bežnom účte, resp. odstúpením od nej, nie je možné urobiť záver o tom, že úver s úrokmi z neho bol splatný. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že by sa do dispozičnej sféry žalovanej dostala písomná výzva banky pred postúpením na úhradu splatnej pohľadávky a že by žalovaná napriek písomnej výzve banky bola v omeškaní s plnením dlhšie ako 90 dní v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Za takúto výzvu nemožno považovať výzvu zo dňa 27.12.2018, ktorú žalobca predložil ako jedinú, pretože na jej základe nedošlo k ukončeniu zmluvného vzťahu, teda žalovaná nebola vyzvaná na úhradu splatného dlhu. Zaslanie inej výzvy banky žalovanej pred postúpením pohľadávky žalobca netvrdil, ani nepreukázal (viď napr. rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Csp/55/2022 z 28.03.2023).

25. Súd na záver poznamenáva, že o nároku žalobcu rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 297 písm. b) CSP s tým, že síce skutkové tvrdenia strán sporu boli nesporné, súd posudzoval z právneho hľadiska aktívnu legitimáciu žalobcu a platnosť zmluvy o postúpení pohľadávok, a to z úradnej povinnosti. Zároveň však pred vyhlásením rozsudku súd dal možnosť žalobcovi vyjadriť sa k veci samej, keďže výzvou zo dňa 20.12.2023 vyzval žalobcu na predloženie listinných dôkazov preukazujúcich splnenie hmotnoprávných predpokladov na postúpenie pohľadávky spolu s dôkazom o doručení výzvy žalovanej, umožnil mu vyjadriť sa k aktívnej legitimácii a vyzval ho tiež na doplnenie skutkových tvrdení vo vzťahu k uplatnenému nároku na zaplatenie žalovanej sumy. Žalobca z uvedeného vedel, akými skutočnosťami sa súd zaoberal, zároveň mal priestor na vyjadrenie sa k veci samej, a to aj k právnej stránke veci (nielen skutkovej).

26. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP s tým, že žalovaná bola v predmetnom konaní v plnom rozsahu úspešná z dôvodu zamietnutia žaloby. Keďže si však žalovaná neuplatnila nárok na náhradu trov konania a zo spisu jej žiadne trovy nevyplývajú, súd rozhodol tak, že žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno písomne podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestskom súde Bratislava IV.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.